

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/403/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318203304
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1318203304.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: S. Y., nar. XX.XX.XXXX, F. Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, so sídlom Krátka 1, 903 01 Senec, deti rodičov: matka - R. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XA, R. pri X., zastúpená Nosko & Partners s.r.o., so sídlom Podjavorinskej 2, 811 03 Bratislava, IČO: XX XXX XXX, a otec - V. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XA, R. pri X., zastúpený Advokátskou kanceláriou KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Legionárska 7185/5, 911 01 Trenčín IČO: XX XXX XXX, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 28.06.2018, č.k. 37P/132/2018-17, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava III uznesením zo dňa 28.06.2018, č.k. 37P/132/2018-17 zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 18.05.2018, ktorým sa domáhal zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil § 324 ods.1, § 325 ods.2, písm. d), § 326 ods.1, § 329 ods.1, § 331 ods.1, zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), a vecne tým, že dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, keďže neboli splnené základné predpoklady naliehavosti takejto dočasnej úpravy právnych pomerov k maloletým deťom. Uviedol, že vo veci maloletých detí naposledy rozhodol Okresný súd Bratislava III rozsudkom č.k. 38P/324/2016-37 zo dňa 11.04.2017, ktorým na základe schválenej rodičovskej dohody boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, zastupovaním a spravovaním ich majetku boli poverení obaja rodičia, otec sa zaviazal prispievať výživným na každé z maloletých detí vo výške XXX eur mesačne, s tým že styk otca s maloletými upravený nebol. Súd prvej inštancie posudzujúc dôvodnosť návrhu otca ustálil, že výchova maloletých detí nebola bezprostredne ohrozená, otec nenamietal, že by sa o maloleté deti nevedela matka postarať, odhladnuc od problémovo realizovaného styku otca s maloletými deťmi. Z uvedeného dôvodu dospel k záveru, že neexistuje potreba okamžitého zásahu vo forme odobratia maloletých detí matke a zmena ich výchovného prostredia bez náležite vykonaného dokazovania, ich odovzdaním do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Konštatoval, že pri rozhodnutí o striedavej osobnej starostlivosti musia byť kumulatívne splnené hmotnoprávne podmienky ako spôsobilosť vychovávanía detí oboma rodičmi, záujem oboch rodičov o osobnú starostlivosť o deti, striedavá osobná starostlivosť musí byť v prvom rade v záujme maloletých detí, touto starostlivosťou budú lepšie zaistené potreby

maloletých detí. Súd prvej inštancie podporne prihliadal aj na správu kolízneho opatrovníka, ktorý odporučil rozhodnúť o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom až po vykonaní dôkladného dokazovania. Súd prvej inštancie do pozornosti otca dal, že si môže podať návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, nakoľko jeho návrh zo dňa 15.05.2018 nie je návrhom vo veci samej.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie otec, žiadajúc, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie, alebo ho zmenil a jeho návrhu vyhovel. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vytkol vady uvedené v § 365 ods.1 písm. b, f, h, § 157 ods.2, § 220 ods.2 CSP. Tvrdil, že súd prvej inštancie síce popísal jednotlivé zistené skutočnosti, avšak v ich v odôvodnení dostatočne nevysvetlil. Namietal porušenie práva na spravodlivý proces, keď mu súd prvej inštancie nedoručil vyjadrenie matky k jeho návrhu, čím mu znemožnil vykonávať jeho procesné práva a vyjadriť sa k tvrdeniam matky, ktoré považoval za nepravdivé. Namietal nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočné zistenie skutkového stavu veci. Uviedol, že z jeho návrhu jednoznačne vyplýva, že maloleté deti a ich rodičia sa ocitli v situácii v ktorej je potrebný neodkladný zásah súdu, keď priložením komunikácie medzi rodičmi osvedčil, že mu matka neumožňuje styk s maloletými deťmi. Uviedol, že s deťmi má vytvorený veľmi dobrý vzťah a je v záujme maloletých detí aby sa tento prehlboval a rozvíjal. Nakoľko dohoda medzi rodičmi o akomkoľvek styku absentuje, je namieste, aby pravidlá stretávania určil súd aspoň na čas do skončenia konania vo veci samej.

4. Odvolaciemu súdu ku dňu jeho rozhodnutia nebolo doručené vyjadrenie matky a kolízneho opatrovníka k odvolaniu otca.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), a dospel k záveru, že odvolanie otca dôvodné nie je.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo aj je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 367 ods.1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Odvolací súd pripomína, že každé neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností existujúcich v čase rozhodovania. Základnou podmienkou uplatnenia tohto procesného inštitútu je preukázanie potreby neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Prvoradou a zásadnou úlohou súdu vo všetkých konaniach týkajúcich sa starostlivosti o maloletých je ochrana oprávnených záujmov maloletého dieťaťa, ktorá vždy nemusí byť v súlade s vôľou jeho rodičov. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča. Inštitút neodkladného opatrenia je procesným nástrojom zabezpečenia tejto ochrany. Súd musí zabrániť zneužitiu tohto svojim významom osobitného procesného inštitútu presadzovaním osobných zámerov rodičov, riešením ich vzťahových problémov a dosiahnutím výhodnejšieho postavenia jedného z rodičov v meritórnom konaní.

10. Odvolací súd po zohľadnení okolností prípadu v danej veci dospel zhodne s prvoinštančným súdom k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia (správne odovzdania) maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov dôvodný nie je, keďže otec neosvedčil potrebu bezodkladne dočasne upraviť pomery v ním navrhovanom smere. Odvolací súd dáva otcovi do pozornosti, že odovzdanie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti v

zmysle § 367 ods. 1 CMP je veľmi závažným zásahom do pomerov nielen rodičov, ale predovšetkým aj maloletého dieťaťa a jeho opodstatnenosť musí byť dostatočným spôsobom preukázaná, čo je aj podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade a v danom štádiu konania (keď otec nepodal ani len návrh vo veci samej) možné len po vykonaní potrebného dokazovania. Odvolací súd mal za to, že matka aktuálne zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti dostatočne (otec osobnú starostlivosť matky o maloleté deti nijako nespochybnil) a maloleté deti sú v kontakte s otcom aj keď zrejme nie v rozsahu podľa jeho predstáv. Uvedené okolnosti preto neodôvodňujú potrebu zmeny výchovného prostredia maloletých detí neodkladným opatrením. Otec vo svojom návrhu neosvedčil dôvodnosť zmeny zverenia maloletých detí, keď dôvody jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia obsahujú iba tvrdenia, z ktorých vyplýva, že sa s matkou na jeho styku s maloletými deťmi, v ním navrhovanom rozsahu dohodnúť nevedia. Odvolací súd v danom prípade zastáva názor, že zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov neodkladným opatrením bez náležite vykonaného dokazovania by nebolo správne, ani vzhľadom rozporné tvrdenia rodičov a ich vzájomné spochybňovanie z nedostatočného psychického zdravia, ale aj vzhľadom na záporné stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý je v kontakte s rodinou. Pokiaľ ide o samotné odvolacie námietky otca, tieto odvolací súd vyhodnotil za nedôvodné a uvádza, že pre účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení v otcom požadovanom smere, okrem akéhosi prepisu niekoľkých sms správ, svoje tvrdenia ničím nepodložil, či už v pozitívnom alebo negatívnom smere.

11. Odvolací súd sa v danom prípade mohol stotožniť iba s námietkou otca o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie, ktorý mal vo veci postupovať správne podľa § 367 ods.1 CMP, a návrh otca vyhodnotiť podľa jeho obsahu, aj napriek tomu, že obsahoval nesprávne znenie petitu, v ktorom sa otec nesprávne domáhal zverenia maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a nie ich odovzdania. Uvedené pochybenie súdu prvej inštancie však v konečnom dôsledku nemalo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a vecnú nesprávnosť výroku rozhodnutia.

12. Ochrana princípov spravodlivého procesu na zákonnej úrovni prislúcha všeobecným súdom. Porušenie práva na spravodlivý proces sa môže prejavíť v ktoromkoľvek štádiu konania na súde prvej inštancie. Porušením práva na spravodlivý súdny proces sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníkov konania, ktoré im poskytujú procesnoprávne predpisy. O procesnú vadu v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký a medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia.

13. V zmysle Civilného mimosporového poriadku a Civilného sporového poriadku účastníci konania majú v konaní právo na to, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá (§ 30 CMP), právo oboznámiť sa s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a vyjadriť k nim svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon (§ 167 CSP), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 33 ods. 1 CMP), právo na doručenie predvolania na pojednávanie tak, aby mal účastník dostatok času na prípravu, spravidla najmenej 5 dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 33 ods. 2 CMP), právo zúčastniť sa verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 CSP), právo na to, aby bol účastníkom rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 223 CSP), právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP).

14. K odvolacej námietke otca o porušení jeho práva na spravodlivý proces a odňatie možnosti konať pred súdom tým, že súd prvej inštancie pred svojim rozhodnutím o jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mu nedoručil a neumožnil sa mu tak vyjadriť k vyjadreniu matky k jeho návrhu, odvolací súd po preštudovaní spisového materiálu vyhodnotil ako nedôvodnú. Odvolací súd dospel k záveru, že nedoručením vyjadrenia matky k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, nie je potrebné toto vyhodnotiť ako postup súdu prvej inštancie, ktorým sa účastníkovi konania - otcovi odňala možnosť konať pred súdom. V danom prípade podstatný obsah vyjadrenia matky k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia tvoril obsah odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, prostredníctvom ktorého sa otec s vyjadrením matky oboznámil a mohol podať kvalifikované odvolanie. Navyše v danom prípade je potrebné zdôrazniť, že dôvodom na zamietnutie návrhu otca

neboli skutočnosti uvedené vo vyjadrení matky, ale práve neosvedčenie dôvodov návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Dôvodom na zrušenie rozhodnutia je preto taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť a ktorý zásah odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia k námietke otca o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že odvolaním napadnuté rozhodnutie požiadavkám § 220 ods.2 CSP vyhovuje.

15. S poukazom na uvedené, odvolací súd napádané uznesenie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).